

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/209/2017
Identifikačné číslo spisu:	7715202213
Dátum vydania rozhodnutia:	31.10.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Danica Kočíčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:7715202213.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu L. H., nar. X. XX. XXXX, bývajúceho vo S., právne zastúpeného JUDr. Danou Čukylovou, advokátkou so sídlom v Michalovciach, Nám. Slobody 7, proti žalovanej KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o zaplatenie poistného plnenia, vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 19C/63/2015, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/282/2016 z 11. mája 2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Michalovce domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu titulom poistného plnenia sumu 34 061,69 € a sumu 5 000 € spolu s úrokom z omeškania špecifikovaným v petite žaloby, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V žalobe uviedol, že žalovaná z dôvodov uvedených v liste zo dňa 10. 11. 2014 označenom ako „Poistná udalosť číslo 9559692125 zo dňa 27. 2. 2014“ s poukazom na § 802 ods. 2 Občianskeho zákonníka odmietla plniť, preto jej listom zo dňa 18. 12. 2014 oznámil, že nesúhlasí s odmietnutím poistného plnenia a že sa bude svojho práva na plnenie z riadne uzavretých poistných zmlúv (č. 6 577 474 638 a č. 6 577 513 967) domáhať súdnou cestou.

2. Okresný súd Michalovce (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom č. k. 19C/63/2015-57 z 18. januára 2016 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 34 061,60 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 27. 11. 2014 do zaplatenia, ďalej sumu 5 000 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 27. 11. 2014 do zaplatenia a nahradiť mu trovy právneho zastúpenia vo výške 2 032,03 €, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že dňa 5. 11. 2013 uzavreli dve poistné zmluvy, predmetom

ktorých bolo poistenie hnutel'ného a nehnuteľného majetku žalobcu, a to rekreačnej chaty vrátane jej zariadenia, postavenej na pozemku parc. č. XXXX/X na R. (chata bola poistená na sumu 34 094,69 € pri spoluúčasti žalobcu 33 € a zariadenie chaty na sumu 5 000 € bez spoluúčasti žalobcu) ani to, že dňa 27. 2. 2014 došlo k poistnej udalosti - požiaru majetku žalobcu, ktorý bol predmetom poistenia. Sporná bola len otázka, či žalobcovi patrí poistné plnenie na základe uvedených poistných zmlúv. V uvedenej súvislosti okresný súd uviedol, že žalovaná nenavrhol vykonať žiadne dôkazy, ktorými by preukázala, že dôvody odmietnutia poistného plnenia uvedené v liste zo dňa 10. 11. 2014 (adresovanom žalobcovi) sú opodstatnené. V rámci svojej obrany uvedenej vo vyjadrení k žalobe len poukázala na predmetný list a opakovane uviedla, že predmet poistenia bol v zlom technickom stave, neudržiavaný a že poistná suma nezodpovedá hodnote poistenej veci, pričom vychádzala zo záverov nezávislého šetrenia poistnej udalosti spoločnosťou A3P s. r. o. Zdôraznil, že podmienkou odmietnutia poistného plnenia v zmysle § 802 ods. 2 Občianskeho zákonníka je vedomé poskytnutie nepravdivých údajov o predmete poistenia poisteným (žalobca) v čase uzavretia poistnej zmluvy a tiež to, že pre tieto nepravdivé údaje nemohol poistiteľ (žalovaná) zistiť všetky podstatné okolnosti potrebné pre uzavretie poistnej zmluvy, ktorú skutočnosť je povinný preukázať poistiteľ, ktorý však dôkazné bremeno na ich preukázanie neunesol, preto okresný súd v súlade s ustanovením § 806 Občianskeho zákonníka uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi žalované sumy zodpovedajúce v poistných zmluvách dohodnutému poistnému plneniu spolu s úrokom z omeškania špecifikovaným v petite žaloby, nakoľko v čase podania žaloby bola žalovaná s poskytnutím poistného plnenia v omeškaní. Proti uvedenému rozsudku okresného súdu sa žalovaná odvolala.

3. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) v záhlaví označeným rozsudkom odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 zák. č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) ako vecne správny potvrdil. V odôvodnení rozsudku uviedol, že sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie ako aj s odôvodnením jeho rozhodnutia. Na doplnenie jeho dôvodov zaujal stanovisko k jednotlivým odvolacím námietkam žalovanej a zdôraznil, že v sporovom konaní sa uplatňuje prejednávacia zásada a nie zásada vyhľadávacia, preto je povinnosťou strany sporu v rámci dôkaznej povinnosti preukázať svoje tvrdenia, pričom následky nesplnenia tejto povinnosti v podobe nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana sporu, ktorá si túto povinnosť nesplnila, čo v plnom rozsahu platí aj pokiaľ ide o nepreukázanie podmienok na odmietnutie poistného plnenia podľa § 802 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k odvolacej námietke týkajúcej sa výšky priznaného poistného plnenia odvolací súd uviedol, že žalovaná počas celého konania pred súdom prvej inštancie nerozporovala výšku poistného plnenia, poukazovala len na odmietnutie poistného plnenia ako celku, v dôsledku čoho súd prvej inštancie správne nepovažoval túto otázku za spornú, preto nemožno považovať námietku žalovanej, že súd prvej inštancie neskúmal Všeobecné poistné podmienky ani dohodu medzi zmluvnými stranami týkajúcu sa výšky poistného plnenia za opodstatnenú.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) tým, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil. Toto nesprávne právne posúdenie viedlo k nesprávnemu stanoveniu výšky priznaného nároku na poistné plnenie, k úhrade ktorého bola žalovaná zaviazaná. Ďalej uviedla, že súd prvej inštancie (s rozhodnutím ktorého sa odvolací súd v celom rozsahu dovolaním napadnutým rozsudkom stotožnil) síce správne na rozhodnutie o výške žalobcovi priznanému poistnému plneniu aplikoval ustanovenie § 806 Občianskeho zákonníka, toto ustanovenie však nesprávne interpretoval, keď vôbec neskúmal Všeobecné poistné podmienky, ani dohodu zmluvných strán týkajúcu sa výšky poistného plnenia. Zdôraznila, že v poistení majetku platí tzv. odškodňovacia zásada, podľa ktorej „poistený nikdy nesmie dostať viac, než koľko skutočne predstavuje jeho majetková ujma, to znamená, že poistná suma má zodpovedať hodnote poistenej veci tak, aby v prípade poistnej udalosti poistné plnenie zodpovedalo výške škody“. Žalovaná v dovolaní ďalej uviedla, že nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom spočíva aj v tom, že sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie (vyjadreným v odôvodnení jeho rozhodnutia), že žalovaná si mala na mieste samom overiť hodnotu poisťovaného majetku, a teda sa nemala spoliehať len na informácie poskytnuté jej žalobcom. V uvedenej súvislosti žalovaná odvolaciemu súdu vytkla, že nezohľadnil jej odvolaciu námietku, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva poisťovateľovi povinnosť overovať si informácie poskytnuté mu poisteným, práve naopak, zákon ustanovuje poistenému povinnosť uvádzať v zmysle § 793 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri uzatváraní poistnej zmluvy pravdivé údaje. Na základe uvedených skutočností žalovaná navrhla, aby dovolací súd rozsudok

Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/282/2016 zo dňa 11. mája 2017 zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

5. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovanej uviedol, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu považuje za správny. Dôvody dovolania uvedené žalovanou v dovolaní označil za tendenčné a zavádzajúce, nepodložené dôkazmi. Zdôraznil, že žalovaná počas celého konania pred súdom prvej inštancie nerozporela výšku poistného plnenia, preto súdy oboch inštancií správne túto otázku nepovažovali za spornú, pričom im nemožno vytknúť ani to, že v spojení s otázkou rozsahu poistného plnenia neskúmali Všeobecné poistné podmienky ani dohodu zmluvných strán týkajúcu sa výšky poistného plnenia. Poukázal na to, že pri uzatváraní poistných zmlúv žiadne skutočnosti nezatajil, čo mal poisťovateľ možnosť zistiť nielen pri uzatváraní poistných zmlúv, ale aj počas celej doby trvania poistného vzťahu. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovanej zamietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 ods. 1 C. s. p.), na to oprávnenou osobou (§ 424 C. s. p.), zastúpenou v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p. dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, preto je potrebné ho odmietnuť.

7. Podľa § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Podľa § 432 ods. 1, 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

10. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým je možné napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu pri splnení zákonom stanovených predpokladov a podmienok. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 C. s. p.), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

11. Podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

12. Citované ustanovenie upravuje predpoklady prípustnosti dovolania, ak sa dovolanie podáva z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Pre všetky prípady uvedené pod písmenom a/ až c/ ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. platí, že dovolanie je prípustné vtedy, ak 1/ smeruje proti potvrdzujúcemu alebo zmeňujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak 2/ dovolateľom nastolená otázka je otázkou právnou (nepripúšťa sa riešenie skutkových otázok) a ak 3/ ide o takú právnú otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie je splnený niektorý z týchto predpokladov prípustnosti dovolania, nie je možné podrobiť dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu dovolaciemu prieskumu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

13. V predmetnej veci odôvodnila dovolateľka dovolanie (ktorého prípustnosť vyvodila z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.) tým, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil v otázke rozsahu (výšky) priznaného poistného plnenia, keď síce aplikoval správny právny predpis (ustanovenie § 806 Občianskeho zákonníka), avšak tento správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval, pretože neskúmal Všeobecné poistné podmienky k uzavretým poistným zmluvám, ani dohodu medzi zmluvnými stranami, týkajúcu sa výšky poistného plnenia, ktorá nesmie presiahnuť skutočnú ujmu poisteného, resp. hodnotu poistenej veci.

14. Z obsahu odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu však vyplýva, že od vyriešenia otázky, či výška žalovaného poistného plnenia zodpovedá skutočnej ujme poisteného, nezáviselo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Naopak, odvolací súd (tak ako bolo vyššie uvedené) v odôvodnení svojho rozhodnutia výslovne uviedol, že „žalovaná počas celého konania pred súdom prvej inštancie nerozporela výšku poistného plnenia, vždy poukazovala iba na odmietnutie poistného plnenia ako celku, v dôsledku čoho súd prvej inštancie správne túto výšku nepovažoval za spornú, a preto nebolo možné akceptovať námietku žalovanej, že súd prvej inštancie neskúmal Všeobecné poistné podmienky ani dohodu medzi zmluvnými stranami týkajúcu sa výšky poistného plnenia“. Rozsudok súdu prvej inštancie považoval odvolací súd za vecne správny z toho dôvodu, že (rovnako ako súd prvej inštancie) dospel k záveru, že splnenie podmienok na odmietnutie poistného plnenia (ako celku) v zmysle § 802 ods. 2 Občianskeho zákonníka nebolo v konaní žalovanou preukázané.

15. Z uvedeného je zjavné, že dovolateľkou v dovolaní vymedzená právna otázka nekorešponduje s právnou otázkou, od vyriešenia ktorej záviselo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, t. j. s otázkou, či boli splnené podmienky pre odmietnutie poistného plnenia žalovanou v zmysle § 802 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Dovolací súd preto pre nesplnenie tejto podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúcej z § 421 ods. 1 C. s. p., dovolanie podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol.

16. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C. s. p. a ustanovením § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania s tým, že o výške tejto náhrady bude v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 C. s. p. rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.